

คู่มือการวิเคราะห์ความเสี่ยง
และการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน
ของสำนักงาน กปร. ปี 2561 (ฉบับปรับปรุง)

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(สำนักงาน กปร.)

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.)

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงาน กปร	1
1.1 ความเป็นมา	1
1.2 บทบาทและหน้าที่ของ สำนักงาน กปร.	1
1.3 การวิเคราะห์กระบวนการและความเสี่ยงกับผลประโยชน์ทับซ้อน	2
1.4 ความเสี่ยงกับผลประโยชน์ทับซ้อนในกระบวนการพิจารณาเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ	4
1.5 ข้อเสนอแนะหรือแนวทางการแก้ไขปัญหา	6
บทที่ 2 แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงาน กปร.	7
2.1 ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน	7
2.2 ตัวอย่างเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนในกระบวนการพิจารณาเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ	7
2.3 แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	9
2.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน	10
ภาคผนวก	
♦ มาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของ สำนักงาน กปร. พ.ศ. 2558 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2558	

บทที่ 1

การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ของสำนักงาน กปร.

1.1 ความเป็นมา

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เป็นส่วนราชการระดับกรมไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี และกระทรวง โดยอยู่ในสายการบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี สำนักงาน กปร. มีหน้าที่ในการประสานงานหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนในการดำเนินงานสนองพระราชดำริเพื่อให้มีการจัดทำโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงาน กปร. มีการบริหารงานประกอบด้วย 11 กอง 2 ศูนย์ และ 3 กลุ่มงานขึ้นตรง มีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่จำนวน 211 ตำแหน่ง ประกอบด้วย ข้าราชการ 131 คน ลูกจ้างประจำ 22 คน และ พนักงานราชการ 58 คน

การดำเนินการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของสำนักงาน กปร. ที่ผ่านมามีไม่พบข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ แต่อย่างไรก็ตามเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของ สำนักงาน กปร. จึงได้จัดทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ในด้านผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อให้บุคลากรของสำนักงาน กปร. รับทราบและหาแนวทางในการป้องกัน โดยมีเป้าหมายให้บุคลากรของสำนักงาน กปร. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอย่างเต็มประสิทธิภาพ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ของ สำนักงาน กปร. ได้มีการจัดกิจกรรมเสวนาร่วมกับ ศูนย์พัฒนานวัตกรรมต่อต้านคอร์รัปชัน เรื่อง “การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการต่อต้านการทุจริต” เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2560 และร่วมกับ ชมรม กปร. พอเพียง จิตอาสา ด้านทุจริต จัดกิจกรรมหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับ “บทบาทคน กปร. ในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม” เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2560 โดยในการจัดกิจกรรมทั้งสองครั้งดังกล่าว ได้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน และมีข้อเสนอแนะที่จะนำไปใช้ในการจัดคู่มือเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ของ สำนักงาน กปร. ด้วย

1.2. บทบาทและหน้าที่ของ สำนักงาน กปร.

สำนักงาน กปร. เป็นส่วนราชการที่มีบทบาทและหน้าที่ ดังนี้

- รับเสด็จพระราชดำเนินพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบรมวงศ์และรับสนองพระราชดำริ
- สำรอง ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำแผนงานเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริรวมทั้งพิจารณาเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ เพื่อดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ประสาน วางแผน สนับสนุนและร่วมดำเนินงานกับหน่วยงานภาครัฐบาล และภาคเอกชนในการดำเนินงานสนองพระราชดำริ
- ติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- จัดให้มีการศึกษา สรุปรวบรวมและถ่ายทอดประสบการณ์และองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ
- เผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- เป็นศูนย์กลางข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริ ดังแผนผังด้านล่าง

1.3 การวิเคราะห์กระบวนการงานและความเสี่ยงกับผลประโยชน์ทับซ้อน

1.3.1 ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้เสียกับกิจกรรมหรือการดำเนินการที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับตนหรือพวกพ้อง ทำให้การใช้อำนาจหน้าที่เป็นไปโดยไม่สุจริต ก่อให้เกิดผลเสียต่อรัฐ โดยการกระทำที่เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อน เช่น

1. การรับผลประโยชน์ต่างๆ และผลจากการรับผลประโยชน์นั้นส่งผลต่อการตัดสินใจในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

2. การทำธุรกิจกับตัวเองหรือเป็นคู่สัญญา
3. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือหลังเกษียณ โดยใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานนั้นหาประโยชน์จากหน่วยงาน
4. การทำงานพิเศษโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการสร้างความน่าเชื่อถือ
5. การรู้ข้อมูลภายในแล้วนำข้อมูลไปหาประโยชน์ให้กับตนเองหรือผู้อื่น
6. การใช้บุคลากรหรือทรัพย์สินของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ส่วนตัว
7. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง

1.3.2 การวิเคราะห์กระบวนการที่มีความเสี่ยงกับผลประโยชน์ทับซ้อน

สำนักงาน กปร. มีกระบวนการหลักที่สำคัญ 3 เรื่อง ประกอบด้วย

1. กระบวนการประสานวิเคราะห์และติดตามประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
2. กระบวนการฎีกาขอพระราชทานพระมหากรุณา
3. กระบวนการขยายผลและประชาสัมพันธ์แนวพระราชดำริ

โดยในแต่ละกระบวนการมีขั้นตอนการดำเนินงาน สรุปได้ดังนี้

กระบวนการ	ขั้นตอนการดำเนินงาน
กระบวนการประสานวิเคราะห์และติดตามประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	<ul style="list-style-type: none"> ● ตามเสด็จ และรับสนองพระราชดำริ ● สำรวจ ศึกษาวิเคราะห์ และจัดทำแผนงานเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ● การพิจารณาเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ เพื่อดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ● ประสาน วางแผน สนับสนุนและร่วมดำเนินงานกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการดำเนินงานสนองพระราชดำริ ● ติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
กระบวนการฎีกาขอพระราชทานพระมหากรุณา	<ul style="list-style-type: none"> ● สำรวจ ศึกษาวิเคราะห์ และจัดทำแผนงานเกี่ยวกับฎีกาขอพระราชทานพระมหากรุณาเพื่อให้เกิดเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
กระบวนการขยายผลและประชาสัมพันธ์แนวพระราชดำริ	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดให้มีการศึกษา สรุปรวบรวมและถ่ายทอดประสบการณ์ และองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ ● เผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ● เป็นศูนย์ข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

จากกระบวนการทั้ง 3 กระบวนการดังกล่าวเมื่อพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานและพิจารณาวิเคราะห์ ความเสี่ยงที่อาจเกิดประโยชน์ทับซ้อนแล้ว สรุปได้ว่า กระบวนการประสานวิเคราะห์และติดตามประเมินผลโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในขั้นตอนการพิจารณาเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ เพื่อดำเนินงานตาม โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีความเสี่ยงต่อการเกิดประโยชน์ทับซ้อน เนื่องจากมีอำนาจหน้าที่ในการให้การ สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานโครงการ ดังนั้น จึงมีการจัดทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงในขั้นตอนดังกล่าว

1.4 ความเสี่ยงกับผลประโยชน์ทับซ้อนในกระบวนการพิจารณาเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสรร งบประมาณ

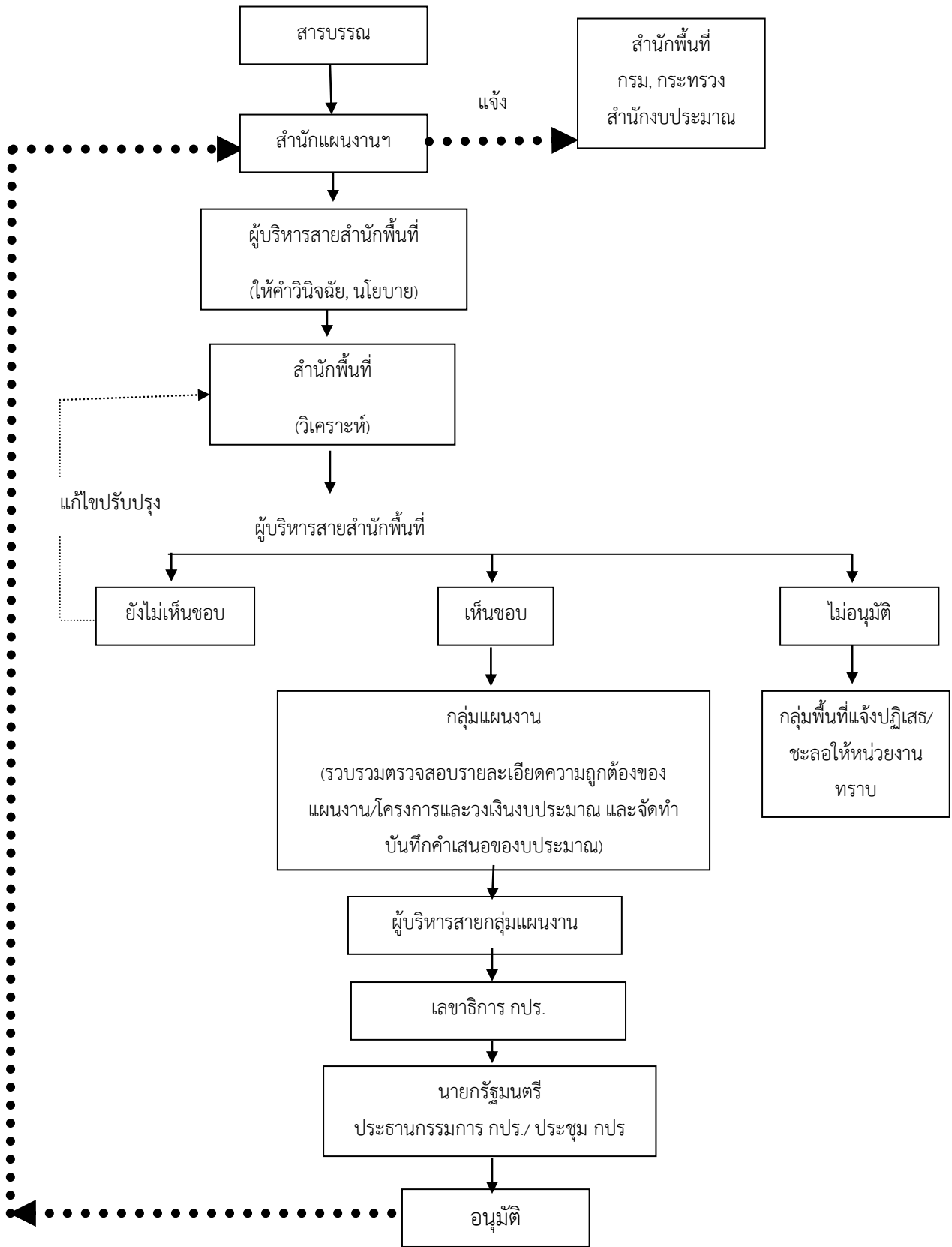
1.4.1 กระบวนการพิจารณาเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ

สำนักงาน กปร. ได้รับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เสนอขอรับการสนับสนุน งบประมาณแล้วจะดำเนินการพิจารณาความครบถ้วนของเอกสารคำขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ซึ่งต้อง ประกอบด้วย รายละเอียดโครงการและแบบฟอร์มขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จากนั้นจึงวิเคราะห์ กลั่นกรอง แผนงาน/โครงการ และงบประมาณ และนำเสนอต่อที่ประชุม กปร. พร้อมข้อเสนอแนะเพื่อพิจารณาอนุมัติแผนงาน/ โครงการ และงบประมาดังกล่าว ซึ่งการประชุม กปร. นี้จะกำหนดขึ้นตามความจำเป็น และเหมาะสม

ทั้งนี้ ในกรณีที่เป็โครงการที่มีความสำคัญ หรือเร่งด่วน เมื่อสำนักงาน กปร. ได้ดำเนินการพิจารณาวิเคราะห์ กลั่นกรองแผนงาน/โครงการที่หน่วยงานเสนอขอเรียบร้อยแล้ว จะดำเนินการนำเสนอต่อนายกรัฐมนตรี ในฐานะ ประธานกรรมการ กปร. เพื่อพิจารณาอนุมัติแผนงาน/โครงการ และงบประมาต่างๆ เป็นรายโครงการต่อไปโดยทันที (ประธานกรรมการ กปร. สามารถใช้อำนาจหน้าที่แทน กปร. ได้ โดยไม่ต้องรอประชุม กปร.)

การอนุมัติของ กปร. หรือประธานกรรมการ กปร. จะอนุมัติแผนงาน/โครงการ กิจกรรมพร้อมวงเงิน งบประมาณค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมตามความจำเป็น ซึ่งเมื่อหน่วยงานที่ได้รับการอนุมัติแผนงาน/โครงการ และ งบประมาณได้เสนอขอรับการจัดสรรเงินงวดจากสำนักงบประมาณแล้ว อาจถูกตัดทอนจำนวนเงินตามมาตรฐาน (unit cost) ของสำนักงบประมาณตามความเหมาะสมได้อีก ดังนั้นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่จัดทำรายละเอียด ครบถ้วนและพร้อมที่จะดำเนินการแล้วจะได้รับสนับสนุนงบประมาณจากงบกลางค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริเพื่อไปเบิกจ่ายดำเนินการโครงการต่อไป

เมื่อหน่วยงานเสนอคำขอรับการสนับสนุนงบประมาณมายังสำนักงาน กปร. มีขั้นตอนดำเนินงานดังนี้

การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเกิดจากพระราชดำริเป็นการดำเนินโครงการสนองพระราชดำริซึ่งเป็นขั้นตอนทั้งหมดตั้งแต่การริเริ่มโครงการโดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ ที่พระราชทานพระราชดำริ จนกระทั่งถึงการดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ประชาชนได้รับประโยชน์จากโครงการ ซึ่งสำนักงาน กปร. เป็นหน่วยงานหลักที่ประสานสนับสนุนงบประมาณ โดยมีการสนับสนุนงบประมาณ ปีละ 2,500 ล้านบาท ดังนั้น อาจเกิดความเสี่ยงกับผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

- เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบอาจมีส่วนได้ผลประโยชน์ทั้งทางตรงหรือทางอ้อมจากการดำเนินงานโครงการที่รับผิดชอบสนับสนุนงบประมาณ
- เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบอาจมีส่วนในการเรียกรับประโยชน์อื่นใดจากราษฎรที่ได้รับประโยชน์จากโครงการที่รับผิดชอบสนับสนุนงบประมาณ
- เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบอาจใช้อำนาจหน้าที่ในการประวิงเวลาในการพิจารณาโครงการเพื่อเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ที่รับผิดชอบดำเนินโครงการ

1.5 ข้อเสนอแนะหรือแนวทางการแก้ไขปัญหา

สำนักงาน กปร. ควรกำหนดแนวทางและมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น ประกอบด้วย

- สร้างจิตสำนึกและวัฒนธรรมองค์กรในเรื่องความซื่อสัตย์ สุจริต ในการปฏิบัติงานสนองพระราชดำริให้บุคลากรในทุกกระดับ
- พัฒนากลไกในการควบคุม และตรวจสอบเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในกระบวนการวิเคราะห์และสนับสนุนงบประมาณ

บทที่ 2

แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงาน กปร.

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดประโยชน์ทับซ้อนของ สำนักงาน กปร. ได้ผลการวิเคราะห์ สรุปว่า กระบวนการประสานวิเคราะห์และติดตามประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในขั้นตอนการพิจารณาเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ เพื่อดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีความเสี่ยงต่อการเกิดประโยชน์ทับซ้อน เนื่องจากมีอำนาจหน้าที่ในการให้การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานโครงการ ดังนั้นในคู่มือนี้ จะมีการจัดทำแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงาน กปร. ที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนดังกล่าว

2.1 ความหมายผลประโยชน์ทับซ้อน

สำนักงาน กปร. ได้มีมาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของ สำนักงาน กปร. พ.ศ. 2558 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2558 ที่กำหนดความหมายที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อน ไว้ดังนี้

“**ผลประโยชน์ทับซ้อน**” หมายความว่า ความขัดแย้งหรือความขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการใช้อิทธิพลจากตำแหน่งหน้าที่ราชการที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งในปัจจุบันและอนาคตเพื่อให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดได้รับประโยชน์

“**ผลประโยชน์ส่วนตน**” ให้ความหมายรวมถึงประโยชน์ของพวกพ้องญาติมิตรไม่ว่าทางบวกหรือทางลบ

2.2 ตัวอย่างเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนในกระบวนการพิจารณาเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ และแนวทางป้องกัน

สำนักงาน กปร. มีหน้าที่ในการสนองพระราชดำริ ซึ่งการวิเคราะห์ความเสี่ยงโอกาส และแนวโน้มในการเกิดปัญหาขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมในภารกิจหลัก ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในขั้นตอนการวิเคราะห์โครงการเพื่อสนับสนุนงบประมาณไปดำเนินการ นั้น ประกอบด้วย

2.2.1 การเฝ้าระวังประโยชน์ในการจัดทำโครงการ

การจัดทำโครงการสนองพระราชดำริ มีขั้นตอนการนำแนวพระราชดำริไปประสานหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น พระราชดำริให้ช่วยเหลือราษฎรด้านแหล่งน้ำ จะประสานกรมชลประทานให้สำรวจ ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำโครงการ เพื่อเสนอของบประมาณดำเนินงานต่อไป หรือ พระราชดำริด้านการส่งเสริมอาชีพทางการเกษตร จะประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน เป็นต้น จัดทำแผนงานโครงการเสนอเพื่อขอรับงบประมาณดำเนินงานโครงการ ดังนั้น เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน กปร. มีหน้าที่ให้การประสาน ให้ความเห็น และชี้แจงในการจัดทำแผนงาน โครงการ ซึ่งหากเจ้าหน้าที่มีผลประโยชน์ส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับโครงการจะมีการเฝ้า

ประโยชน์กับหน่วยงานที่จัดทำโครงการให้มีแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่อาจก่อประโยชน์กับเจ้าหน้าที่ แทนที่จะพิจารณาประโยชน์ของส่วนร่วมเป็นสำคัญ

แนวทางป้องกัน

สำนักงาน กปร. กำหนดขั้นตอนในการทำงานภายในหน่วยงานโดยไม่ได้มอบหมายเจ้าหน้าที่คนใดคนหนึ่งรับผิดชอบโครงการ โดยกำหนดเป็นกลุ่มงานที่รับผิดชอบทำให้มีการตรวจสอบการทำงาน รวมทั้งในการทำโครงการทุกโครงการจะต้องมีการสวนร่วมจากทุกภาคส่วน และมีการตรวจสอบจากผู้บริหารในทุกระดับ

2.2.2 การเรียกร้องผลประโยชน์จากการวิเคราะห์โครงการ

โครงการสนองพระราชดำริที่หน่วยงานที่ร่วมทำงานได้จัดทำเรียบร้อยแล้ว และเสนอผ่านคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องหรือกรม กระทรวง มาให้สำนักงาน กปร. พิจารณาวิเคราะห์เพื่อให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของ กปร. หรือ ประธาน กปร. ดังนั้น เจ้าหน้าที่ สำนักงาน กปร. จะประสานติดต่อข้อมูลจากผู้รับผิดชอบโครงการทำให้เป็นช่องทางในการหาประโยชน์จากโครงการโดยอาจจะมีการเรียกร้องผลตอบแทนจากการสนับสนุนงบประมาณ

แนวทางป้องกัน

สำนักงาน กปร. กำหนดให้ผู้บริหารสำนักงาน กปร. ในทุกระดับที่รับผิดชอบในขั้นตอนการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณดำเนินการโครงการให้ติดตาม และตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่เพื่อป้องกันปัญหา และหากพบว่ามีปัญหาจะเปลี่ยนผู้รับผิดชอบทันทีพร้อมทั้งมีการลงโทษสถานหนัก

2.2.3 การนำข้อมูลไปแสวงหาประโยชน์

โครงการสนองพระราชดำริเมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ราษฎรในพื้นที่โครงการจะได้รับประโยชน์และมีการพัฒนาทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น รวมทั้งมีการพัฒนาที่สามารถเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของพื้นที่ ดังนั้น การที่เจ้าหน้าที่ สำนักงาน กปร. มีข้อมูลโครงการทำให้สามารถนำข้อมูลไปเพื่อแสวงหาประโยชน์ได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะเกิดข้อครหาในการทำงานเพื่อหวังประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ที่จะก่อเกิดกับประชาชนในพื้นที่โครงการ

แนวทางป้องกัน

สำนักงาน กปร. ได้สร้างกลไกทางคุณธรรมและจริยธรรมในองค์กรให้เจ้าหน้าที่ในทุกระดับไม่นำข้อมูลไปแสวงหาประโยชน์ เพราะจะทำให้ สำนักงาน กปร. เกิดความเสียหายและไม่เหมาะสมกับการทำงานสนองพระราชดำริ รวมทั้งผู้บริหารสำนักงาน กปร. ในทุกระดับจะต้องติดตามและตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ในเรื่องนี้อย่างเคร่งครัด

2.3 แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน สำนักงาน กปร. ในขั้นตอนการพิจารณาเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ เพื่อดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินั้น จะดำเนินการตามมาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบและผลประโยชน์ทับซ้อน ของ สำนักงาน กปร. พ.ศ. 2558 ในข้อ 16 ข้อ 17 และข้อ 18 โดยจะนำแนวทางดังกล่าวมาปรับใช้ในการกำกับ ติดตาม และดูแล การดำเนินงานในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว รวมทั้งมีแนวทางและมาตรการในการติดตามและรายงานผลการติดตามด้วย โดย ศปท. จะดำเนินการจัดทำแบบฟอร์มการติดตาม การเก็บข้อมูล และจัดทำสรุปรายงานผลเสนอผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

1. ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกรอบแห่งระเบียบราชการและกฎหมายอย่างเคร่งครัดและต้องเป็นไปตามมาตรฐานทางจริยธรรมของ สำนักงาน กปร.
2. ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นกลาง เป็นธรรม ซื่อตรงโดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะและราชการ เป็นสำคัญ
3. ต้องเปิดเผยหรือระบุผลประโยชน์ทับซ้อนที่ตนเองมีหรืออาจมีจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ต่อผู้บังคับบัญชาทราบโดยทันที

และเจ้าหน้าที่ของ สำนักงาน กปร. ต้องไม่กระทำการที่อาจก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

1. ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือใช้อำนาจทางตำแหน่งราชการที่มีความขัดแย้งหรือเอื้อประโยชน์ส่วนตน หรือมีความทับซ้อนของหน้าที่
2. ไม่มีปฏิสัมพันธ์กับคู่สัญญาของสำนักงาน กปร. แบบนอกกระบวนการ รวมทั้งการเป็นคู่แข่งและเป็นปฏิปักษ์กับคู่สัญญาและไม่รับของขวัญของขวัญจากคู่สัญญา ตลอดจนบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการงบประมาณ
3. ไม่ทำกิจการส่วนตนที่ได้รับประโยชน์จากข้อมูลในราชการหรือขัดประโยชน์กับราชการ
4. ไม่ใช้ทรัพยากรทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน
5. ไม่ใช้ประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่เพื่อการหาตำแหน่งใหม่

ทั้งนี้มียกเว้นของมาตรการตามเอกสารภาคผนวก

2.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ของ สำนักงาน กปร. ประกอบด้วย

- มาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของ สำนักงาน กปร. พ.ศ. 2558 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2558
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ.2534 และ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2546 และ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2558
- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ.2551
- มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการโครงการ/กิจกรรมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2548

ภาคผนวก

มาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของสำนักงาน กปร. พ.ศ.2558

หลักการและเหตุผล

1.สำนักงาน กปร.ได้ประกาศใช้มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เมื่อวันที่ 21 กันยายน พ.ศ.2549 ซึ่งผ่านมาเป็นเวลาเกือบ 9 ปีโดยไม่มีการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน นโยบายของภาครัฐ เทคโนโลยียุคดิจิทัลและหลักเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานหน่วยงานภาครัฐ ตลอดจนการสร้างธรรมาภิบาลในการปฏิบัติและการบริหารราชการแผ่นดินให้อยู่ในระดับที่เชื่อมั่นได้และระบบการมีส่วนร่วมจากภาคประชาสังคม

2.ภาครัฐและภาคราชการของประเทศไทยในมุมมองการรับรู้ของประชาชนและระดับสากลในเรื่องการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในภาครัฐไม่อยู่ในระดับที่ดี หรือระดับที่พึงพอใจโดยเฉพาะผลการประเมินค่าดัชนีวัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index : CPI) ขององค์กรโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) รวม 175 ประเทศ ปรากฏว่าประเทศไทยมีผลการประเมินตั้งแต่ พ.ศ. 2538 ถึง พ.ศ.2557 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตลอดซึ่งในปีพ.ศ. 2557 ผลการประเมินของประเทศไทยได้ 38 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 จัดอยู่ในอันดับ 85 ของโลกและอันดับ 3 ของอาเซียนแม้จะเป็นปีที่ได้คะแนนสูงที่สุดแต่ก็ยังไม่อยู่ในระดับพึงพอใจได้ ดังนั้นยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ 2 จึงกำหนดเป้าหมายไว้ในปี พ.ศ. 2560 ผลการประเมินของประเทศไทยต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 50 คะแนน

3.การทุจริตในภาครัฐของไทยนอกจากไม่ลดน้อยถอยลงแล้วยังมีแนวโน้มสูงขึ้นด้วยจากรื่องร้องเรียนที่มีต่อสำนักงาน ป.ป.ช.และสำนักงาน ป.ป.ท. ทั้งนี้มีปัจจัยหลักคือความสัมพันธ์แนวตั้ง (Vertical Relation) หรือลักษณะสังคมอุปถัมภ์ที่ยึดติดกับการช่วยเหลือเกื้อกูลกันกับกระแสนิยมของคนไทยที่เป็นแรงผลักดันให้แสวงหาอำนาจและผลประโยชน์ จนกระทบต่อความมั่นคงของชาติแม้จะมีการป้องกันและปราบปรามมาโดยตลอด แต่ลักษณะการทุจริตกลับมีการเปลี่ยนรูปแบบที่มีความซับซ้อนซ่อนเร้นเข้ามาแทนที่มากขึ้นและยังเกิดความเชื่อมโยงเป็นระบบในหลายกลุ่มอย่างมีกระบวนการจนกระจายไปสู่ภูมิภาคมากขึ้น แต่ขณะเดียวกันการออกแบบหรือการสร้างกลไกขับเคลื่อนเพื่อแก้ปัญหากลับไม่ตรงกับลักษณะความเสี่ยงหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นและยังขาดการบูรณาการในการแก้ไขปัญหาจากหลายภาคส่วน ขาดความต่อเนื่องและล่าช้า

แม้สำนักงาน กปร.จะไม่เคยประสบปัญหาการร้องเรียนเรื่องการทุจริตและประพฤติมิชอบเลยก็ไม่อาจเป็นหลักประกันว่าจะไม่เกิดขึ้นในอนาคต ดังนั้นจึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรการป้องกันความเสี่ยงมิให้เกิดความเสียหายขึ้นและสร้างระบบหรือกลไกดำเนินการให้ชัดเจนหากเกิดเหตุการณ์ขึ้น รวมทั้งสร้างความโปร่งใสในระบบราชการเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นศรัทธาจากภาคประชาชนและสากลโลกที่ต้องการความร่วมมือกันจากทุกภาคส่วนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและตอบสนองนโยบายแห่งภาครัฐ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อปรับปรุงมาตรการให้มีกลไกที่ดีขึ้นในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบพร้อมกำหนดวิธีดำเนินการให้ชัดเจนหากมีปัญหาเกิดขึ้น

2. เพื่อควบคุมปัจจัยหรือแก้ไขปัจจัยที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบและกำหนดมาตรการป้องกันการความเสี่ยงและป้องกันความเสียหายให้ตรงกับลักษณะการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน

3. เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมกันแก้ไขปัญหา สร้างภาคีความร่วมมือกับทุกภาคส่วนให้เข้มแข็งตลอดจนส่งเสริมกระบวนการรับรู้ของภาคประชาชนให้ดีขึ้น

4. เพื่อป้องกันปัญหาในการมีผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) ของเจ้าหน้าที่จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการในการปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการเพื่อผลประโยชน์ของบุคคลหนึ่งบุคคลใด โดยเฉพาะการลดหรือควบคุมการใช้ดุลพินิจระดับบุคคลที่มีความเสี่ยงในขณะเดียวกันต้องสร้างเสริมจิตสำนึกและค่านิยมด้านดีโดยเฉพาะความซื่อสัตย์ สุจริตและการมีคุณธรรมให้เป็นเอกลักษณ์

5. เพื่อสร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลภายในระบบราชการของสำนักงาน กปร. ในระดับที่เชื่อมั่นได้ทั้งบุคลากรภายในและประชาชนทั่วไป

แนวทางปฏิบัติ

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงมาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของสำนักงาน กปร. ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และนโยบายแห่งภาครัฐในปัจจุบันและให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ที่คาดหวังอย่างเป็นรูปธรรม สำนักงาน กปร. ถือเป็นนโยบายสำคัญจึงกำหนดมาตรการนี้เพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

ข้อ. 1 มาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของสำนักงาน กปร. พ.ศ. 2558 นี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใช้ เป็นต้นไป

ข้อ. 2 ให้ยกเลิกมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของสำนักงาน กปร. พ.ศ. 2549

ข้อ. 3 ในมาตรการนี้

“สำนักงาน กปร.” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

“ลปร.” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

“รปร.” หมายความว่า รongเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

“เจ้าหน้าที่ กปร.” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือน พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานหรือลูกจ้างอื่นใดที่รับเงินเดือนจากงบประมาณของสำนักงาน กปร. โดยตรง

“ศปท.” หมายความว่า ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงาน กปร.

“ส่วนราชการ” หมายความว่า ส่วนราชการตามกฎหมายกระทรวงของสำนักงาน กปร. และส่วนราชการตามคำสั่งมอบหมายการปฏิบัติหน้าที่ราชการของสำนักงาน กปร.

“มาตรการ” หมายความว่า มาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของสำนักงาน กปร. พ.ศ. 2558

“ผลประโยชน์ส่วนตน” ให้หมายความรวมถึงประโยชน์ของพวกพ้องญาติมิตรไม่ว่าทางบวกหรือทางลบ

“ผลประโยชน์ทับซ้อน” หมายความว่า ความขัดแย้งหรือความขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการใช้อิทธิพลจากตำแหน่งหน้าที่ราชการที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งในปัจจุบันและในอนาคตเพื่อให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดได้รับผลประโยชน์

ข้อ. 4 ให้ ลปร.รักษาการตามมาตรการนี้และเป็นผู้มีอำนาจตีความวินิจฉัยสุดท้ายจากการใช้มาตรการนี้

ข้อ. 5 มาตรการนี้ให้มีสภาพบังคับเช่นเดียวกับระเบียบปฏิบัติราชการ

ข้อ. 6 ลปร.จะแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของสำนักงาน กปร. ขึ้นดำเนินการตามมาตรการนี้ได้ และให้เรียกโดยย่อว่า “ค.ป.ช.” ประกอบด้วย รปร.อาวุโสอันดับที่ 1 เป็นประธาน ผู้อำนวยการจากส่วนราชการตามจำนวนที่ ลปร.เห็นสมควรและผู้อำนวยการ ศปท.เป็นคณะกรรมการและเลขานุการโดยจะให้มีที่ปรึกษาด้วยหรือไม่ก็ได้

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการตามวรรคแรกให้ศปท.เป็นผู้ดำเนินการตามมาตรการนี้แทนเท่าที่สามารถดำเนินการได้โดยอนุโลม

ข้อ. 7 ค.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) เสนอแนะ ให้คำปรึกษาแก่ ลปร.เกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบภายในสำนักงาน กปร. ให้เป็นไปตามนโยบายแห่งภาครัฐ สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. และมาตรฐานตัวชี้วัดภาคราชการ ตลอดจนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(2) วางแผนป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตลอดจนกำหนดวิธีปฏิบัติราชการ การพัฒนาระบบงาน และการควบคุมการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ กปร. เพื่อสร้างโปร่งใสและสร้างธรรมาภิบาลในการปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามตัวชี้วัดของภาคราชการ

(3) บริหารความเสี่ยงหรือควบคุมปัจจัย ทั้งในระดับบุคคลและระบบงานที่อาจเกิดช่องทางการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตลอดจนวางมาตรการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งป้องกันการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในราชการ ตรวจสอบให้มีการรายงานทรัพย์สินตามที่กฎหมายและคณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(4) จัดวางระบบรับเรื่องร้องเรียนหรือการแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ พร้อมกำหนดวิธีการคุ้มครองผู้ร้องเรียนและพยานบุคคลตามควรเพื่อให้ได้รับความปลอดภัยและไม่ถูกกลั่นแกล้งในทางราชการ

(5) รับทราบผลการสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องที่ร้องเรียนว่ากรณีมีมูลที่ควรสอบสวนทางวินัยราชการหรือดำเนินการอื่นใดทางกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องที่ร้องเรียน หรือให้ยุติเรื่องกรณีไม่มีมูลเพื่อกำหนดวิธีการป้องกันหรือบรรเทาผลร้ายที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยให้สามารถส่งชะลอหรือหยุดการปฏิบัติราชการเป็นการชั่วคราวไว้ก่อนเพื่อรอผลการวินิจฉัยจาก ลปร. ได้

(6) สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาจริยธรรมเจ้าหน้าที่ กปร.ร่วมกับคณะกรรมการจริยธรรมประจำสำนักงาน กปร.ในส่วนที่เป็นการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบพร้อมส่งเสริมการสร้างโปร่งใส ธรรมาภิบาลและคุณธรรมภายในสำนักงาน กปร.ร่วมกับส่วนราชการภายในและองค์กรภายนอกที่เกี่ยวข้องรวมทั้งส่งเสริมและยกย่องส่วนราชการหรือเจ้าหน้าที่ กปร.ที่มีคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต

(7) ติดตามสอดส่องการใช้บังคับและการปฏิบัติตามมาตรการนี้ตลอดจนรายงานผลการดำเนินงานตามมาตรการนี้ต่อ ลปร.ภายในเดือนตุลาคมของทุกปี

(8) เผยแพร่ผลการดำเนินงานให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและให้ประชาชนทราบอย่างกว้างขวางหลายช่องทาง

(9) ติดตามและวินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการใช้มาตรการนี้ในเบื้องต้นแต่หากเป็นเรื่องสำคัญหรือเกี่ยวข้องกับข้าราชการตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการกลุ่มขึ้นไปให้เสนอ ลปร.เป็นผู้วินิจฉัยสุดท้าย รวมทั้งให้มีอำนาจในการทบทวนว่าสมควรแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการนี้ต่อ ลปร.

(10) ดำเนินการอื่นใดตามมาตรานี้กำหนด หรือตาม ลปร.มอบหมาย

การประชุมของ ค.ป.ช.ให้นำหลักการประชุมทั่วไปของทางราชการมาใช้บังคับโดยอนุโลม และมติที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์

ข้อ.8 ให้ส่วนราชการและเจ้าหน้าที่ กปร.ทุกคนยึดถือและปฏิบัติตามมาตรการนี้โดยเคร่งครัด และถือ เป็นหน้าที่ในการปฏิบัติราชการร่วมกันป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เกิดขึ้นหรืออาจ เกิดขึ้นในกรอบแห่งการปฏิบัติราชการของสำนักงาน กปร.หากละเลยหรือฝ่าฝืนให้ถือ เป็นความผิดทางวินัย ราชการ

เมื่อเจ้าหน้าที่ กปร.ผู้ใดพบเห็นเหตุแห่งการทุจริตและประพฤติมิชอบหรือพบเห็นเจ้าหน้าที่ กปร. ฝ่าฝืนหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามมาตรการนี้ให้แจ้งข้อมูลต่อ ศปท.หรือรายงานต่อผู้บังคับบัญชาคนใดหรือระดับใด ก็ได้โดยมิให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดผู้บังคับบัญชา

ข้อ.9 การแจ้งข้อมูลการทุจริตและประพฤติมิชอบให้กระทำด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือก็ได้โดยระบุตัว ผู้กระทำผิด ลักษณะของการกระทำผิดโดยสังเขปและพยานหลักฐานในเบื้องต้น ทั้งนี้จะแจ้งชื่อผู้ให้ข้อมูลด้วย หรือไม่ก็ได้

การแจ้งข้อมูลด้วยวาจาให้ผู้รับแจ้งบันทึกการแจ้งข้อมูลไว้เป็นหนังสือและลงชื่อผู้รับแจ้งข้อมูล พร้อมวันเวลาไว้เป็นหลักฐาน

ข้อมูลการทุจริตและประพฤติมิชอบและชื่อ ที่อยู่ของผู้แจ้งข้อมูลให้ถือ เป็นความลับของทาง ราชการ และชื่อที่อยู่ของผู้ร้องเรียน ผู้แจ้งเบาะแสหรือผู้แจ้งข้อมูลตลอดจนพยานบุคคลต้องปกปิดเป็นหลักเพื่อ การคุ้มครอง

ข้อ.10 ให้ ศปท.และผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับอำนวยการกลุ่มขึ้นไปเป็นศูนย์รับข้อมูลการทุจริตและ ประพฤติมิชอบในราชการของสำนักงาน กปร.

ให้ ศปท.กำหนดแบบการร้องเรียนหรือการให้ข้อมูลการทุจริตและประพฤติมิชอบตามข้อ.9 วรรค แรกและเผยแพร่แผนภูมิขั้นตอนการดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของสำนักงาน กปร.ทำมาตรการนี้ให้ ประชาชนทราบโดยทั่วไป

ให้ ศปท.ร่วมกับศูนย์สารสนเทศพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการรับเรื่องร้องเรียน การแสดง แผนภูมิขั้นตอนการดำเนินงาน การเผยแพร่แผนงาน กิจกรรมหรือผลสำเร็จของการป้องกันการทุจริตและ ประพฤติมิชอบให้ประชาชนรับรู้อย่างกว้างขวาง

ข้อ.11 ให้ ศปท.จัดทำแหล่งรับข้อร้องเรียนหรือรับแจ้งข้อมูลการทุจริตและประพฤติมิชอบในหลาย ช่องทางเพื่อให้เกิดความสะดวกในการร้องเรียน เช่น ตู้รับข้อร้องเรียน ไปรษณีย์ โทรศัพท์ ระบบสารสนเทศหรือ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น และเผยแพร่วิธีการร้องเรียนให้ทราบโดยทั่วกัน

ข้อ.12 เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับเรื่องร้องเรียนหรือรับแจ้งข้อมูลการทุจริตและประพฤติมิชอบให้ส่งเรื่องไปยัง ศปท.ในทันที หรือกรณีที่ ศปท.ได้รับเรื่องร้องเรียนโดยตรงก็ให้พิจารณาคำร้องเรียนว่ามีหลักฐานและข้อมูลในเบื้องต้นที่จะรับเป็นเรื่องร้องเรียนไว้ดำเนินการ แต่หากข้อมูลหรือหลักฐานในเบื้องต้นไม่เพียงพอก็ให้ดำเนินการสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมและจัดทำความเห็นว่าการร้องเรียนมีข้อมูลเพียงพอแก่การกล่าวหาทางวินัยราชการหรือดำเนินการอื่นใดทางกฎหมายเสนอต่อ ลปร.เพื่อพิจารณาสั่งให้ดำเนินการทางวินัย ดำเนินการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หรือสั่งให้แก้ไขหรือหยุดการปฏิบัติราชการเพื่อมิให้ราชการได้รับความเสียหายหรือสั่งให้ยุติเรื่องร้องเรียนเพราะกรณีไม่มีมูลอันควรแก่การกล่าวหา หรืออาจสั่งให้สอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมก็ได้ การดำเนินการดังกล่าว ศปท.ต้องเสนอความเห็นต่อ ลปร.ภายใน 15 วันทำการนับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องเรียนและให้ ลปร.พิจารณาสั่งการภายใน 5 วันทำการนับแต่วันที่ได้รับทราบเรื่อง

การดำเนินการตามวรรคแรกให้ ศปท.มีอำนาจขอความร่วมมือจากส่วนราชการและเรียกเจ้าหน้าที่ กปร.หรือบุคคลมาให้ถ้อยคำ ขอตรวจเอกสารหลักฐาน วัสดุ ครุภัณฑ์ หรือตรวจสอบการปฏิบัติงานหรือโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงได้

ในกรณี ลปร.พิจารณาสั่งการให้ดำเนินการทางวินัยหรือทางกฎหมายให้ ศปท.ส่งเรื่องไปยังกลุ่มนิติการเพื่อดำเนินการ และหากสั่งให้ชะลอ หยุดหรือแก้ไขการปฏิบัติราชการให้ ศปท.แจ้งส่วนราชการหรือเจ้าหน้าที่ กปร.ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติโดยทันที

ให้ ศปท.รายงานผลการดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนให้ผู้ร้องเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการรับรายงานเรื่องร้องเรียนทราบทุก 15 วันและเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานอีกครั้งหนึ่ง

ข้อ.13 หากการดำเนินการตามมาตรการนี้หรือการกระทำผิดตามมาตรการนี้ไปเกี่ยวเนื่องกับการดำเนินการทางคดีละเมิด คดีแพ่ง หรือคดีอาญาให้กลุ่มนิติการเร่งดำเนินคดีหรือติดตามผลคดีกับผู้กระทำผิดจนกว่าคดีจะถึงที่สุดโดยเร็วควบคู่ไปพร้อมกัน

ในกรณีที่กลุ่มนิติการดำเนินการทางวินัยราชการหรือดำเนินการอื่นใดทางกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องที่ร้องเรียนให้รายงานผลการดำเนินงานให้ ศปท.ทราบทุก 30 วันและเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการอีกครั้งหนึ่งการรายงานดังกล่าวหากมีระเบียบว่าด้วยการสอบสวนทางวินัยกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นให้ถือกำหนดเวลาของระเบียบว่าด้วยการสอบสวนทางวินัยเป็นเกณฑ์การรายงานก็ได้

ข้อ.14 ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การพัฒนาระบบบริหาร นิติการ การเงินการคลัง และพัสดุ การวิเคราะห์โครงการและงบประมาณโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์สารสนเทศ การประชาสัมพันธ์ และการตรวจสอบภายใน เสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดลักษณะงานและวิธีปฏิบัติราชการ การพัฒนาระบบงาน การควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง การใช้จ่ายเงินและงบประมาณแผ่นดิน การจัดซื้อจัดจ้าง การสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลเกี่ยวกับการเลื่อนเงินเดือนและการเลื่อนตำแหน่ง การวิเคราะห์และการให้ความเห็นชอบงบประมาณโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และการเผยแพร่

ประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความรอบคอบ รัดกุมเกิดความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุดและเพื่อลดโอกาสกับช่องทางการทุจริตและประพฤติมิชอบจนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติราชการและมุ่งสู่องค์กรที่มีการบริหารแบบธรรมาภิบาลโปร่งใสและมีคุณธรรมดีพร้อมมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกองค์กรอย่างเป็นระบบโดยให้ ศปท.รวบรวมนำเสนอต่อ ค.ป.ช.หรือ ลปร.แล้วแต่กรณีเพื่อพิจารณาสั่งการให้ส่วนราชการถือเป็นแนวทางปฏิบัติราชการ

ในกรณีที่ ลปร.ได้รับข้อเสนอแนะตามวรรคแรกให้ ลปร.พิจารณาสั่งการเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติราชการตามควรโดยเร็ว หรืออาจนำเข้าหารือที่ประชุมคณะผู้บริหารสำนักงาน กปร.ก่อนพิจารณาสั่งการก็ได้

ข้อ.15 เจ้าหน้าที่ กปร.จะต้องไม่หาผลประโยชน์ทับซ้อน ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ฉบับวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2552 หมวด 2 ข้อ 3(3) ข้อ 5 (1) (2) (3) (4) ข้อ 6(1) (2) (3) ข้อ7(4) (5) ข้อ 8(5) ข้อ 9 (1) และตามประกาศสำนักงาน กปร. เรื่องประมวลจริยธรรมของเจ้าหน้าที่กปร. ฉบับวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ.2554 ข้อ 12 (3) ข้อ 13 (3) 4) และตามมาตรการนี้

ให้ ศปท. กพบ.ร่วมกับผู้บริหารและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องวางระบบงานหรือวิธีปฏิบัติราชการ เพื่อป้องกันการทุจริตการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติราชการ ดังต่อไปนี้

- (1) กระจายอำนาจหรือมอบอำนาจทางการบริหารราชการภายใน
- (2) วางระบบและแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างให้โปร่งใส ตรวจสอบได้เป็นประจำทุกปี จัดให้มีการตรวจสอบการกำหนดขอบเขตของงาน (TOR)จัดให้มีการหมุนเวียนผู้ทำหน้าที่คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยหรือดำเนินการผ่านระบบสารสนเทศ
- (3) ทบทวนระบบคุณธรรมหรือข้อตกลงคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลเกี่ยวกับ การเลื่อนเงินเดือนหรือค่าจ้าง และการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น
- (4) วางระบบควบคุมและตรวจสอบการวิเคราะห์โครงการและการให้ความเห็นชอบผลการวิเคราะห์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริก่อนการพิจารณาอนุมัติงบประมาณ
- (5) จัดวางระบบป้องกันข้อมูลราชการรั่วไหลที่อาจส่งผลกระทบต่อความไม่เป็นธรรมในการปฏิบัติราชการ
- (6) การปฏิบัติหน้าที่ราชการอื่นหรือการใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการที่อาจเกิดประโยชน์ทับซ้อน
- (7) คัดเลือกกระบวนการปฏิบัติราชการที่พึงเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อความโปร่งใส ตรวจสอบได้
- (8) วางระบบการควบคุมการใช้ดุลพินิจระดับบุคคลและสร้างระบบการใช้ดุลพินิจร่วมในการปฏิบัติหรือบริหารราชการ
- (9) สร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในกระบวนการปฏิบัติราชการที่สำคัญ

ให้ ศปท.และกลุ่มนิติการดำเนินการให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ กปร.เกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การรักษาวินัยราชการตลอดจนเรื่องการป้องกันการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนภายในองค์กร

ข้อ.16 เจ้าหน้าที่ กปร.ต้องกระทำการเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ดังต่อไปนี้

(1) ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกรอบแห่งระเบียบราชการและกฎหมายอย่างเคร่งครัดและต้องเป็นไปตามมาตรฐานทางจริยธรรมของสำนักงาน กปร.

(2) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความเป็นกลาง เป็นธรรม ซื่อตรงโดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะและราชการเป็นสำคัญ

(3) ต้องเปิดเผยหรือระบุผลประโยชน์ทับซ้อนที่ตนเองมีหรืออาจมีจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการต่อผู้บังคับบัญชาทราบโดยทันที

ข้อ.17 เจ้าหน้าที่ กปร.จะต้องไม่กระทำการที่อาจก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ดังต่อไปนี้

(1) ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือใช้อิทธิพลทางตำแหน่งราชการที่มีความขัดแย้งหรือเอื้อประโยชน์ส่วนตนหรือมีความทับซ้อนของหน้าที่

(2) ไม่มีปฏิสัมพันธ์กับคู่สัญญาของสำนักงาน กปร.แบบนอกระบบราชการ รวมทั้งการเป็นคู่แข่งและเป็นปฏิปักษ์กับคู่สัญญาและไม่รับของฝากของขวัญจากคู่สัญญา ตลอดจนบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการงบประมาณ

(3) ไม่ทำกิจการส่วนตนที่ได้ประโยชน์จากข้อมูลในราชการหรือขัดประโยชน์กับราชการ

(4) ไม่ใช้ทรัพยากรทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน

(5) ไม่ใช้ประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่เพื่อการหาตำแหน่งใหม่

ข้อ.18 ในกรณีที่มีการมอบหรือรับของฝาก ของขวัญหรือทรัพย์สินอื่นใดไม่ว่าครั้งเดียวหรือหลายครั้งที่อาจก่อผลประโยชน์ทับซ้อนหรือมีมูลค่าเกินกว่าประกาศของ ป.ป.ช.กำหนดให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาโดยทันที และให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของราชการโดยจัดทำทะเบียนไว้เป็นหลักฐานและให้นำทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์ในทางราชการหรือใช้ประโยชน์สาธารณะต่อไป

อำนาจในการพิจารณาทรัพย์สินของผู้บังคับบัญชาตามวรรคแรกให้เป็นไปตามราคาทรัพย์สินดังต่อไปนี้

(1) ราคาทรัพย์สินไม่เกิน 3,000 บาท ให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการกอง

(2) ราคาทรัพย์สินไม่เกิน 15,000 บาท ให้เป็นอำนาจของที่ปรึกษาหรือ รปร.

(3) ราคาทรัพย์สินเกิน 15,000 บาท ให้เป็นอำนาจของ ลปร.

ข้อ.19 ให้กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมของ ศปท. ส่งเสริมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ กปร.ตามหลักการทรงงาน และส่งเสริมให้มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาสร้างเป็นค่านิยมในการปฏิบัติราชการและการดำเนินชีวิตของเจ้าหน้าที่ กปร. อย่างเป็นทางการและสอดส่องดูแลให้เจ้าหน้าที่ กปร.ประพฤติ ปฏิบัติตน

ตามประมวลจริยธรรมของสำนักงาน กปร. โดยถ้วนทั่วซึ่งหากพบผู้ฝ่าฝืนให้ดำเนินการเพื่อให้มีการลงโทษผู้ฝ่าฝืน ตามลักษณะของความผิดทันที

ข้อ.20 ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นมีหน้าที่ร่วมกันในการสร้างสรรค์วัฒนธรรม ค่านิยมและจริยธรรม อันดีงาม พร้อมสร้างระบบบริหารและการบังคับบัญชาตามระบบคุณธรรมกับผู้ใต้บังคับบัญชาโดยกำกับดูแล ตรวจสอบและให้คำแนะนำการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิดสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความซื่อสัตย์ สุจริตและโปร่งใสในการปฏิบัติราชการและเพื่อป้องกันการกระทำที่อาจก่อให้เกิดประโยชน์ทับซ้อนหรือการทุจริตขึ้น ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นมีหน้าที่ดำเนินการป้องกันและกำจัดอบายมุขทุกประเภทที่เกิดขึ้นหรือ อาจเกิดขึ้นภายในสำนักงาน กปร. รวมถึงการกระทำที่ผิดต่อกฎหมายและระเบียบราชการเพื่อลดความเสี่ยงและ ลดหนี้สินของผู้ใต้บังคับบัญชาอันเป็นสาเหตุที่นำไปสู่การทุจริตและประพฤติมิชอบโดยถือเป็นมาตรการเด็ดขาด และให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ดำเนินการตามความในข้อนี้และข้ออื่นๆที่กำหนดไว้จนเป็นเหตุหรือ เกิดช่องทางให้ผู้ปฏิบัติงานทำการทุจริตและประพฤติมิชอบให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาดังกล่าวบกพร่องต่อหน้าที่และ ให้ผู้มีอำนาจสั่งดำเนินการทางวินัยราชการตามกรณีแห่งความผิดโดยทันที

ข้อ.21 ให้ ศปท.สร้างความเข้มแข็งในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งภายในและภายนอก สำนักงาน กปร. โดยการสร้างเครือข่ายการต่อต้านและรวมพลังดำเนินการ พร้อมทำการเผยแพร่ผลการ ดำเนินงานตามมาตรการนี้ให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ

ให้ ศปท.ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานของมาตรการนี้โดยให้มีการวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นเพื่อการวางแผนงานในระยะต่อไป และรายงานต่อ ค.ป.ช. ภายในเดือนตุลาคมของทุกปีและรายงานให้ ลปร.เพื่อทราบหรือพิจารณาอีกชั้นหนึ่งด้วย

ข้อ.22 การปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของสำนักงาน กปร.หรือการปฏิบัติตามระเบียบ แผนกลยุทธ์ ประกาศหรือมาตรการต่างๆของสำนักงาน กปร.ที่กำหนดขึ้นใช้แล้วหรือที่จะกำหนดใช้ในอนาคตหากเกี่ยวข้อง และเอื้อประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการเช่น แนวทางการ สร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี การสร้างราชการให้ใสสะอาด การสร้างธรรมาภิบาล การสร้าง ระบบคุณธรรม มาตรการควบคุมภายในและมาตรฐานทางจริยธรรม ให้ถือเป็นการปฏิบัติตามมาตรการนี้ด้วย

ข้อ.23 ให้ ลปร.และ ค.ป.ช. ดำเนินการส่งเสริมและประกาศเกียรติคุณแก่ผู้ปฏิบัติราชการด้วยความ ซื่อสัตย์ สุจริตและให้ถือเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นในการพิจารณาความดีความชอบกรณีพิเศษในการประเมินผล การปฏิบัติราชการและในการคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นด้วย

เจ้าหน้าที่ กปร.ที่กระทำการทุจริตหรือหาผลประโยชน์โดยมิชอบหรือใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิ ชอบให้ถือว่าเป็นผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงต้องได้รับโทษ ไล่ออกจากราชการ เพียงสถานเดียว

ข้อ.24 ให้หน่วยตรวจสอบภายในของสำนักงาน กปร.เป็นส่วนราชการหนึ่งที่มีอำนาจตรวจสอบการปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามมาตรการนี้อย่างอิสระจากอำนาจบริหาร และหากพบข้อพิรุณสงสัยหรือพบการกระทำผิดให้แจ้ง ศปท.เพื่อดำเนินการตามมาตรการนี้ต่อไป

ข้อ.25 เมื่อมาตรการนี้มีผลบังคับใช้แล้วและเมื่อมาตรการนี้ได้เผยแพร่ผ่านระบบเว็บไซต์ของสำนักงาน กปร.หรือแจ้งเวียนส่วนราชการภายในให้ทราบโดยทั่วกันแล้วเจ้าหน้าที่ กปร.จะอ้างความไม่รู้เพื่อให้พ้นหน้าที่หรือให้พ้นความรับผิดชอบตามมาตรการนี้ได้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ เดือน กันยายน พ.ศ. 2558

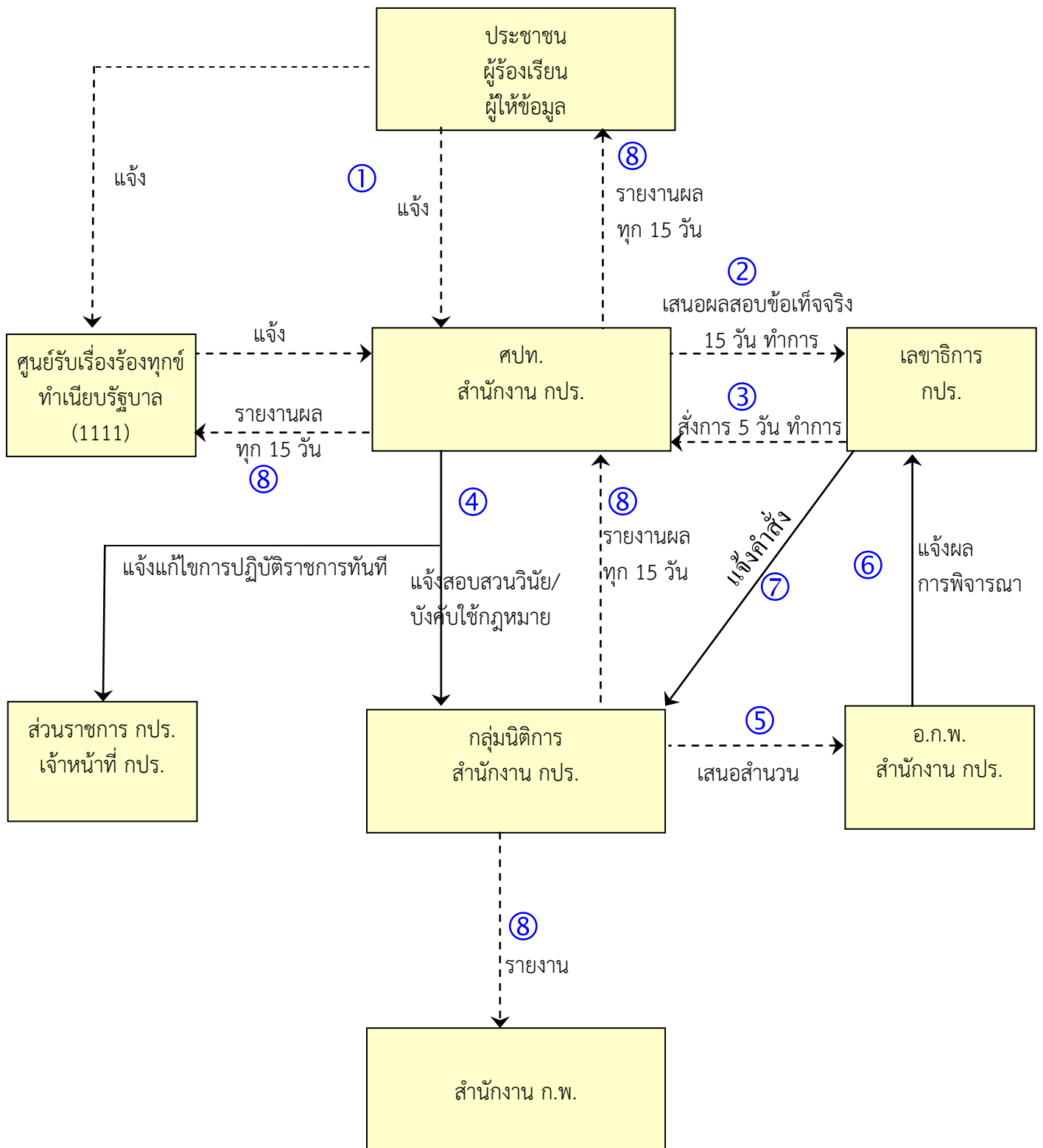
หม่อมหลวงจिरพันธุ์ ทวีวงศ์

(หม่อมหลวงจिरพันธุ์ ทวีวงศ์)

เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

แผนภูมิแสดงขั้นตอนการดำเนินการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ตามข้อ 10 ของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

หมายเหตุ ศปท. หมายถึง ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการทุจริต
สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ